JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ANTONIO SAGGIO
9 päivänä maaliskuuta 2000 *

Riidan kohde ja kansallinen lainsäädäntö

1. Tällä ennakkoratkaisupyynnöllään Tribunal de police de Belley pyytää ratkaisua siihen, onko se ranskalainen säännöstö, jonka mukaan on kielletty käyttämästä nimitystä "emmental" juustoista, joiden tahkoja ei peitä kova kullankeltainen kuori, EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 28 artikla) tarkoitettu määrällistä tuontirajoitusta vaikutukseltaan vastaava toimenpide. Ennen tähän kysymykseen vastaamista on kuitenkin selvitettävä, täyttyvätkö edellytykset sille, että kansallinen tuomioistuin voi soveltaa tätä yhteisön määräystä, sillä käsiteltävässä tapauksessa kyseessä on rikosasia kansallisella alueella juustoa valmistavaa ja markkinoivaa ranskalaista yritystä vastaan.

2. Ennakkoratkaisupyynnöstä ja Ranskan hallituksen esittämistä huomautuksista ilmenee, että 7.9.1984 annetun asetuksen nro 84-1147 3 §:n 1 momentissa säädetään, että "merkinnät ja niiden toteutustavat eivät saa olla omiaan aiheuttamaan ostajan tai kuluttajan kannalta sekaannusta erityisesti elintarvikkeen ominaisuuksista, kuten sen luonteesta, yksilöitävyydestä, laatuominaisuuksista, sisällöstä, määrästä, säilyvyydestä, säilyttämisestä, alkuperästä tai lähtöpaikasta taikka valmistus- tai hankintatavasta".

Mainitussa 3 §:ssä tarkoitetut "elintarvikkeen ominaisuudet" määritellään 30.12.1988 annetussa asetuksessa nro 88-1206 (jäljempänä vuoden 1988 asetus), jossa säädetään, että "[saman asetuksen] liitteessä luetellut nimitykset on varattu juustoille, jotka täyttävät kyseisessä liitteessä mainitut valmistusta ja valmistusaineita koskevat edellytykset". Kyseisessä liitteessä emmentalia kuvaillaan seuraavasti: "Kova, kypsennetty, puristettu ja pinta- tai upposuolattu juusto; väri vaihtelee norsunluusta vaaleankeltaiseen; reikiä, joiden suuruus vaihtelee kirsikan koosta pähkinän kokoon; kova ja kuiva kuori, jonka väri vaihtelee kullankeltaisesta vaaleanruskeaan."

Kansallinen oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymys

3. Sen jälkeen, kun 5.3.1996 oli suoritettu tarkastus Avignonissa sijaitsevan Schoeffer

* Alkuperäinen kieli: italia.

SA:n tiloihin, Vauclusen departementin kilpailu-, kuluttaja- ja petostentorjuntavirasto totesi nähneensä siellä 260 emmentaltahkoa, joiden ulkokuori ei ollut kova ja kuiva. Nämä tahkot olivat peräisin meijeriyhtiö Laiterie d'Argis'sta, jonka tekninen johtaja pääasian kantaja Jean-Pierre Guimont on.

Guimont tuomittiin 6.1.1998 annetulla rangaistusmääräyksellä maksamaan 260 päiväsakkoa, kukin suuruudeltaan 20 Ranskan frangia, koska hän oli pitänyt kaupan tai myynyt tai tarjonnut myytäväksi elintarviketta, jonka merkinnät olivat harhaanjohtavia. Kyse oli siis ulkokuorettomista emmentaltahkoista.

Guimont vastusti kyseistä rangaistusmääräystä ja väitti muun muassa, että emmental-nimitystä koskeva ranskalainen säännös on määrällistä tuontirajoitusta vaikutukseltaan vastaava toimenpide, ja siten EY:n perustamissopimuksen yhteismarkkinoiden yleissääntöjä koskevien 3 a artiklan (josta on muutettuna tullut EY 4 artikla), 30 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen vastainen.

4. Tribunal de police de Belley katsoi siis, että oli tarpeen lykätä käsittelyä pääasiassa esillä olevassa asiassa ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen: "Onko Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 a artiklaa, 30 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja tulkittava siten, että Ranskan säännöstöä, joka ilmenee 30.12.1988 annetusta asetuksesta nro 88-1206, jossa kielletään kuorettoman juuston valmistus ja markkinointi Ranskassa käyttämällä nimitystä emmental, on pidettävä jäsenvaltioiden välisen kaupan määrällisenä rajoituksena tai vaikutukseltaan vastaavana toimenpiteenä?"

Tutkittavaksi ottaminen

5. Ranskan hallitus, jota Tanskan hallitus tukee, katsoo, että ennakkoratkaisupyyntöä ei voi ottaa tutkittavaksi, koska pääasiassa käsiteltävä tilanne on luonteeltaan pelkästään Ranskan sisäinen.

Kummatkin huomautuksensa esittäneet hallitukset pyytävät yhteisöjen tuomioistuimelta, ettei se jatkaisi asiassa Pistre ym. vuonna 1997 annetussa tuomiossa [1] omaksutulla linjalla, jossa yhteisöjen tuomioistuin lausui ennakkoratkaisukysymyksestä, vaikka pääasian kohteena olleiden oikeudenkäyntien tosiseikat rajoittuivat koskemaan vain yhden valtion aluetta. Kyseisessä asiassa ranskalainen tuomioistuin pyysi yhteisöjen tuomioistuimelta 30 artiklan tulkintaa sen ranskalaisen säännöksen osalta, jossa kielletään

1 — Yhdistetyt asiat C-321/94, C-322/94, C-323/94 ja C-324/94, tuomio 7.5.1997 (Kok. 1997, s. I-2343).

käyttämästä lihajalosteiden etiketissä nimitystä "vuori" tai "Lacaunen vuoret" ilman toimivaltaisten viranomaisten etukäteen antamaa lupaa. Tämä lupa koskee nimenomaan vain vuoristoalueille varattujen viittausten käyttämistä merkinnöissä. Käsitellyssä asiassa syytetyt olivat Ranskan kansalaisia, ja heitä oli kielletty valmistamasta ja markkinoimasta Ranskassa omia lihajalosteitaan. Kyseisessä ratkaisussa yhteisöjen tuomioistuin tukeutui tuontirajoitusta vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen käsitteeseen, joka sisältyi asiassa Dassonville annettuun tuomioon,[2] ja totesi, että sellaisen kansallisen säännöksen soveltaminen, joka ei tosiasiallisesti liity mitenkään tavaroiden tuontiin, ei kuulu perustamissopimuksen 30 artiklan soveltamisalaan,[3] mutta totesi kuitenkin lisäksi, että "30 artiklaa ei — — voida jättää huomiotta pelkästään siitä syystä, että kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun konkreettisen tapauksen kaikki tosiseikat ovat tapahtuneet yhdessä ainoassa jäsenvaltiossa". Kansallisen oikeudenkäynnin lähtökohtana pidettävän tilanteen osalta "kansallisen säännöksen soveltamisella voi — — näet olla vaikutusta myös tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen jäsenvaltioiden välillä, erityisesti silloin, kun kyseisellä säännöksellä suositaan kotimaassa valmistettujen tavaroiden markkinoimista tuontitavaroiden haitaksi". Yhteisöjen tuomioistuin katsoi kansallisen säännöksen osalta, että "vaikka sitä sovellettaisiin ainoastaan kotimaisiin tuottajiin, siitä aiheutuu — ja sillä ylläpidetään — näihin kahteen ryhmään kuuluvien tavaroiden välille erilaista kohtelua, jolla ainakin mahdollisesti voi olla vaikutusta yhteisönsisäiseen kauppaan".[4]

Kyseiselle asialle oli ominaista — toisin kuin Tribunal de police de Belleyn yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi toimittamassa asiassa — siis se, että vuoristonimitystä koskevassa kansallisessa säännöksessä säädettiin, että lihajalosteita oli valmistettava nimenomaan sillä paikalla, josta tuotteen ainesosat olivat peräisin, ja siinä asetettiin kyseisen nimityksen käytön edellytykseksi asianmukainen lupamenettely. Tällaisessa tilanteessa yhteisöjen tuomioistuin päätyi sille kannalle, että pelkästään sekin, että riidanalaista säännöstä sovelletaan pelkästään kotimaisiin tuotteisiin, saattaa jossain määrin vaikuttaa samannimisten lihajalosteiden tuontiin.

6. Ei voida kuitenkaan sivuuttaa sitä, että tällaisella kannanotolla on lähtökohta kauempana menneisyydessä[5] ja nimenomaan asiassa 298/87, Smanor, 14.7.1988 annetussa tuomiossa (Kok. 1988, s. 4489), jossa yhteisöjen tuomioistuin lausui

2 — Asia 8/74, tuomio 11.7.1974 (Kok. 1974, s. 837, 5 kohta; Kok. Ep. II, s. 349).

3 — Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin viittaa asiassa 286/81, Oosthoek's Uitgeversmaatschappij 15.12.1982 annettuun tuomioon (Kok. 1982, s. 4575; Kok. Ep. VI, s. 611), jossa todetaan, että "Alankomaiden lainsäädännön soveltaminen Alankomaissa tuotettujen tietosanakirjojen myyntiin Alankomaissa ei tosiasiallisesti liity millään tavalla tavaroiden tuontiin tai vientiin, eikä siten kuulu 30 ja 34 artiklan soveltamisalaan. Kun Belgiassa tuotettuja tietosanakirjoja myydään Alankomaissa ja Alankomaissa tuotettuja tietosanakirjoja myydään muissa jäsenvaltioissa, kyseessä ovat kuitenkin yhteisön sisäiseen kauppaan liittyvät liiketoimet", joilla on merkitystä yhteismarkkinoiden toteutumisen kannalta (9 kohta). Ks. vastaavasti yhdistetyt asiat 314/81—316/81 ja 83/82, Waterkeyn ym., tuomio 14.12.1982 (Kok. 1982, s. 4337; Kok. Ep. VI, s. 601).

4 — Tällaiselle ratkaisulle saataneen vahvistusta asiassa C-184/96, komissio v. Ranska, 22.10.1998 annetusta tuomiosta (Kok. 1998, s. I-6197), jossa yhteisöjen tuomioistuin lausui jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka koski hanhenmaksavalmisteiden nimityksiä sääntelevää kansallista säännöstä, eli toimenpiteestä, jota sovellettiin erotuksetta kansallisiin ja ulkomaisiin tuotteisiin. Jos otetaan huomioon komission kanteen laatu ja kohde ja näin ollen se, ettei vireillä ollut kansallista oikeudenkäyntiä, johon olisi odotettu ratkaisua, tämän kanteen yhteydessä ei käsitelty sitä, oliko yhteisöjen tuomioistuimen antama ratkaisu sovellettavissa yksinomaan sisäisiin tilanteisiin.

5 — Tässä yhteydessä viittaan julkisasiamies Jacobsin asiassa Pistre ym. 24.10.1996 antamaan ratkaisuehdotukseen (Kok. 1996, s. I-2346) sisältyvään yksityiskohtaisesti kuvattuun oikeustapaukseen.

ennakkoratkaisupyynnöstä, johon liittyvillä tosiseikoilla ei ollut yhtymäkohtia kansallisen alueen ulkopuolisiin alueisiin. Kyseisen oikeudenkäynnin oli pannut vireille ranskalainen yhtiö, joka riitautti jogurttien pakkausmerkintöjä ja esillepanoa koskeneen ranskalaisen säännöstön, jonka perusteella sitä oli kielletty valmistamasta ja myymästä jäädytettyä jogurttia Ranskan alueella. Julkisasiamies korosti ratkaisuehdotuksessaan sitä, että pääasiassa tarkoitettu tilanne oli puhtaasti valtionsisäinen. Julkisasiamies katsoi kuitenkin, että kansallisen tuomioistuimen kuului päättää, tarvitsiko se ratkaisun tekemiseen vastauksen ennakkoratkaisukysymykseen, ja että näin ollen kun yhteisöjen tuomioistuimelle on esitetty ennakkoratkaisukysymys, yhteisöjen tuomioistuimen kuuluu vastata. Yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi tämän näkemyksen. Lähtien siitä toteamuksesta, että ranskalainen säännöstö voi vaikuttaa rajoittavasti tuotteiden tuontiin muista jäsenvaltioista yhteisöjen tuomioistuin totesi, että "kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on arvioida [EY:n] perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla luotujen järjestelmien mukaisesti ennakkoratkaisun merkitys asian tosiseikaston valossa",[6] ja lausui tuomiossaan, että kansallinen säännöstö, jossa rajoitetaan jogurtti-nimityksen käyttö koskemaan ainoastaan tuorejogurtteja eikä jäädytettyä jogurttia on 30 artiklan vastainen. Tämä vastaus rajoitettiin koskemaan kuitenkin ainoastaan tuontituotteita.[7]

7. Mielestäni Ranskan ja Tanskan hallitusten esille ottamaa ongelmaa siitä, voidaanko 30 artiklaa soveltaa pääasian ratkaisemiseksi, ei pidä siis ratkaista ainoastaan tarkastelemalla teoreettisesti kansallisen säännöstön vaikutuksia tuontiin muista maista, koska asiaan liittyy myös se, onko ennakkoratkaisu merkityksellinen kansallisen oikeudenkäynnin kannalta ainakin perustamissopimuksen 30 artiklan tulkinnan osalta. Ei ole epäilystäkään siitä, etteivätkö pääasian ominaispiirteiden arvioiminen ja sen pohjalta tehtävä arvio edellä mainitun pelkästään valtionsisäisestä luonteesta, kuulu pääsääntöisesti kansalliselle tuomioistuimelle: jälkimmäisen on päätettävä mahdollisen ennakkoratkaisukysymyksen esittämisen merkityksellisyydestä nimenomaan sen perusteella, sovelletaanko yhteisön oikeutta kansallisessa kiistassa. Kuten julkisasiamies Cosmas on asianmukaisesti huomauttanut asiassa Belgapom,[8] yhteisöjen tuomioistuin voi kuitenkin "mikäli sellaisen edellytykset ilmenevät selvästi ennakkoratkaisupyynnössä esitetyistä tosiseikoista" pidättyä vastaamasta ennakkoratkaisukysymykseen jos se katsoo, että kansallisen riita-asian taustalla oleva tilanne on yksinomaan sisäinen. Tällä hetkellä Tribunale de police de Belleyssä vireillä olevassa asiassa ei ole epäilystäkään siitä, etteikö asia olisi yksinomaan valtionsisäinen;

6 — Yhteisöjen tuomioistuin on äskettäin päätynyt tällaiseen ratkaisuun asiassa C-254/98, Tk-Heimdienst Sass 13.1.2000 antamassaan tuomiossa (Kok. 2000, s. I-151), jossa se hylkäsi pääasian kantajan esittämän oikeudenkäyntiväitteen, joka koski sitä, että ennakkoratkaisulla ei ollut merkitystä kyseisen asian ratkaisemiseksi nimenomaan sillä perusteella, että yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnalla "ei ole liittymää muihin jäsenvaltioihin" pyynnön esittänyttä tuomioistuinta lukuun ottamatta, ja yhteisöjen tuomioistuimen lausuman mukaan "yksinomaan kansallisen tuomioistuimen — — tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta" ja että näin ollen "jos esitetyt kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on — — yleensä ratkaistava ne" (ks. erityisesti 11—14 kohta).

7 — Kyseisessä tuomiossa näet todetaan, että "on perustamissopimuksen 30 artiklan vastaista, että *jäsenvaltio soveltaa tuotteisiin, jotka on tuotu* toisesta jäsenvaltiosta — — kansallista säännöstöä, jonka mukaan oikeus nimityksen jogurtti käyttämiseen liittyy ainoastaan tuorejogurttiin eikä jäädytettyyn jogurttiin" (kursivointi tässä).

8 — Asiassa C-63/94 23.3.1995 annettu ratkaisuehdotus, josta päätettiin 11.8.1995 annetussa tuomiossa (Kok. 1995, s. I-2469, erityisesti 15 kohta).

näinhän on, jos otetaan huomioon tuotetta valmistavan yrityksen ja tuotteen jakelijan kansallisuus sekä tuotteen valmistus- ja myyntipaikka. Näin ollen 30 artiklassa jäsenvaltioille määrätty kielto määrällisten tuontirajoitusten tai vaikutukseltaan vastaavien toimenpiteiden toteuttamisesta tai niiden pitämisestä voimassa ei voi olla mitenkään merkityksellinen.

Kuten Tanskan hallitus on muistuttanut, vahvistuksena tällaiselle ratkaisulle on pidettävä sitä, että samaan tulokseen kuin asiassa Pistre ym. nostetussa kanteessa ei ole päädytty henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta — ei tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta — annettuja määräyksiä koskevien muiden ennakkoratkaisukysymysten yhteydessä. Useissa tuomioissa, joissa yhteisöjen tuomioistuin käsitteli vastaavanlaista ongelmaa, se ei siis epäröinyt pidättyä vastaamasta ennakkoratkaisukysymykseen otettuaan huomioon sen, että yhteisön oikeussääntö oli kansallisessa oikeudenkäynnissä käsiteltävän asian kannalta merkityksetön eikä näin ollen ollut siihen sovellettavissa, kun otetaan huomioon kansallisessa kiistassa käsitellyn tilanteen yksinomaan valtionsisäinen luonne.[9] Lisäksi voidaan myös pohtia, voiko asiassa Smanor ja asiassa Pistre ym. esillä olleen kaltainen ennakkoratkaisu todella vaikuttaa siihen, millä lailla kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva asia on ratkaistava. Yhteisön oikeus ei voi estää kansallista säännöstöä toimimasta yksinomaan sisäisessä asiassa, ja näin on myös silloin kun, kuten Pistreä ym. koskevassa asiassa, on määrätty, että (paikalliset) valmistajat voivat käyttää tiettyä nimitystä ainoastaan, kun valmistusaineet, eli tuotteen ainesosat, ovat peräisin tietyltä alueelta jäsenvaltion alueella. Tästä seuraa, että mielestäni kansallinen tuomioistuin voi, vaikka yhteisöjen tuomioistuin tulkitsisi niin, että kansallinen säännöstö on ristiriidassa 30 artiklan kanssa, soveltaa, mikäli ei ole olemassa "yhteisönsisäiseen kauppaan liittyviä liiketoimia",[10] kansallista säännöstöä niihin kansallisiin yrityksiin, jotka aikovat valmistaa ja markkinoida omia tuotteitaan jäsenvaltion alueella.

Tässä yhteydessä ei ole merkitystä sillä, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa asioissa Smanor ja Pistre ym. kansallisille valmistajille asetetulla tiettyjen tuotantomääräysten noudattamista koskevalla velvoitteella, joka ilmenee siten, että on kielletty käyttämästä tiettyä nimitystä sellaisista tavaroista, joilla ei ole tiettyjä ominaisuuksia, ja niiden osalta ei siis voida käyttää tiettyä tuotantomenetelmää, voi olla tuontiin liittyviä vaikutuksia (jotka ovat potentiaalisia ja mielestäni melko kaukaa haettuja varsinkin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ja Smanoria koskevassa asiassa). Kansallisten valmistusta koskevien sääntöjen tarkoituksena ei ole pääsääntöisesti suojata paikallista tuotantoa vaan pikemminkin taata tuotteen laadun pysyminen samana. Mielestäni tämä tavoite on niiden yhteisön oikeuden yleisten tavoitteiden mukainen, jotka koskevat maataloustuotteiden valmistusta ja markkinointia.

9 — Ks. taustatietona Tanskan hallituksen asiassa mainitsema oikeuskäytäntö ja erityisesti yhdistetyt asiat C-54/88, C-91/88 ja C-14/89, Nino ym., tuomio 3.10.1990 (Kok. 1990, s. I-3537); yhdistetyt asiat C-330/90 ja C-331/90, Brea ja Palacios, tuomio 28.1.1992 (Kok. 1992, s. I-323) ja yhdistetyt asiat C-64/96 ja C-65/96, Uecker ja Jacquet, tuomio 5.6.1997 (Kok. 1997, s. I-3171). Toisenlainen arviokin on esitetty: yhdistetyt asiat 98/85, 162/85 ja 258/85, Bertini ym., tuomio 12.6.1986 (Kok. 1986, s. 1885).

10 — Sanamuoto on otettu alaviitteessä 3 mainitusta, asiassa Oosthoek's Uitgeversmaatschappij vuonna 1982 annetusta tuomiosta.

8. Kaikkien edellä mainittujen näkökohtien perusteella katson, että kun otetaan huomioon pääasiassa käsiteltävän tilanteen pelkästään valtionsisäinen luonne, kyseiseen tilanteeseen ei voida soveltaa tulkintapyynnön kohteena olevia yhteisön oikeuden säännöksiä, eikä yhteisöjen tuomioistuimen ole tarpeen lausua niiden yhteensoveltuvuudesta Ranskan emmentalnimityksen käyttöä koskevien sääntöjen kanssa.

Pääasia

Perustamissopimuksen 30 artikla

9. Jos yhteisöjen tuomioistuin aikoo päätyä edellä ehdottamastani ratkaisusta poikkeavaan ratkaisuun, on syytä selvittää Ranskan säännöstön yhteensoveltuvuus yhteisön primaarioikeuden niiden määräysten kanssa, jotka koskevat tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja joissa nimenomaisesti kielletään estämästä tavaroiden tuontia muista jäsenvaltioista.

10. a) Yhteisön oikeusjärjestyksessä ei taata nimitykselle "emmental", josta tässä asiassa on kyse, erityissuojaa: kyseessä ei ole maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 mukainen suojattu alkuperänimitys,[11] sen osalta ei myöskään ole annettu maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden erityisluonnetta koskevista todistuksista 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2082/92 mukaista todistusta tuotteen erityisluonteesta.[12]

11. Pääasian kantaja, jota tukevat Saksan, Itävallan ja Alankomaiden hallitukset, katsoo, että kyseessä on asetuksen N:o 2081/92 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu yleisnimi. Tässä artiklassa kielletään rekisteröimästä yleisnimityksiä ja luetellaan ne seikat, joiden perusteella on määritettävä se, onko jostakin nimityksestä tullut yleisnimi; nämä seikat ovat: "tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin ja alueilla, joilla tuotetta käytetään, tilanne muissa jäsenvaltioissa, asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö". Tämän näkemyksen kiistämiseksi ei ole esitetty mitään seikkoja, päinvastoin kaikkien huomautuksensa esittäneiden hallitusten huomautuksissa kiistan kohteena olevan nimityksen yleistä luonnetta pidetään itsestään selvänä sikäli, että se ei

11 — EYVL L 208, s. 1.

12 — Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annettu komission asetus (EY) N:o 1107/96 (EYVL L 148, s. 1). Kyseisen asetuksen perusteella ranskalaiset nimitykset "Emmenthal Est-Central" ja "Emmenthal de Savoie" ovat suojattuja maantieteellisiä merkintöjä.

ole sidoksissa jonkin tietyn alueen tuotantoon ja siten tuotteen maantieteelliseen alkuperään vaan ainoastaan tuotteen itsensä (laji) ominaisuuksiin, jotka liittyvät siihen, että tuotteella on samat yleiset ominaisuudet sen vuoksi, että sen valmistuksessa käytetään melko samanlaisia menetelmiä.

Yhteisön alueella tapahtuvan kuorettoman emmentalin valmistuksen osalta pääasian kantajan toimittamista ja komission vahvistamista tiedoista ilmenee, että tällaista juustoa valmistetaan Tanskassa ja Saksassa, ja sitä markkinoidaan Espanjassa. On siis varsin ilmeistä, että se Ranskan säännöstö, jonka mukaan tällaista nimitystä voidaan käyttää vain sellaisista juustoista, joilla on norsunluun värinen kuori, voi johtaa mainituissa jäsenvaltioissa valmistetun emmental-juuston tuonnin rajoittamiseen.

12. Ovatko nämä mahdolliset vaikutukset yhteisön sisäiseen kauppaan sellaisia, että niiden perusteella kyseistä toimenpidettä ei voida hyväksyä perustamissopimuksen tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten nojalla?

Asiaa koskevien määräysten tulkintaan liittyvään yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön tutustuminen nimityksen käytön ehtoja koskevien sisäisten toimenpiteiden osalta ei jätä sijaa epäilyksille: yhteisöjen tuomioistuin tukeutui asiassa Dassonville antamassaan tuomiossa esittämäänsä vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen laajaan käsitteeseen ja totesi yhtäältä, että sikäli kuin nimitystä on pidettävä yhteisön markkinoilla yleisenä, jäsenvaltio ei voi rajoittaa sen käyttöä siten, että nimitystä voidaan käyttää vain tietyt ominaisuudet täyttävistä kansallisista tuotteista, ja toisaalta, että nimityksen yleisen luonteen ohella jäsenvaltio ei voi elintarvikkeiden nimityksiä koskevia omia sääntöjään soveltaen kieltää tuomasta alueelleen tuotetta, jolla on sama nimitys, jota käytetään lähtövaltion asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

Ensimmäisestä näkökohdasta, eli yleisnimien käyttörajoituksista muistuttaisin, että vuonna 1981 yhteisöjen tuomioistuin todettuaan ensin, että nimitys on yleinen, lausui jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta Italian lainsäädännön osalta, jossa kiellettiin eiviinipohjaisten tuotteiden maahantuonti ja markkinointi nimellä "aceto" ((viini) etikka) todeten, että "on ristiriidassa yhteismarkkinoiden tavoitteiden kanssa ja erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden perusperiaatteen kanssa, että kansallisessa

lainsäädännössä rajoitetaan yleisnimi koskemaan ainoastaan yhtä kansallista laatua muiden erityisesti muissa jäsenvaltioissa valmistettujen tuotelaatujen vahingoksi". [13]

13. Toisen näkökohdan, eli nimitysten käyttörajoitusten osalta viittaan asiassa Deserbais annettuun tuomioon, [14] johon tässä käsiteltävässä asiassa huomautuksensa esittäneet hallitukset ovat useaan kertaan vedonneet ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta pyydettiin lausumaan 30 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen tulkinnasta Ranskan lainsäädännön osalta, jolla rajoitettiin nimityksen "edam" käyttäminen ainoastaan sellaisiin juustoihin, joiden vähimmäisrasvapitoisuus on 40 prosenttia. Yhteisöjen tuomioistuin totesi ensinnäkin, että tällainen nimitys ei ollut alkuperänimitys eikä lähtöisyysmerkintä, jotka käsitteinä tarkoittavat kumpikin, että tuote on lähtöisin joltakin tietyltä maantieteelliseltä alueelta; sen lisäksi yhteisöjen tuomioistuin otti huomioon sen, että tuolloin, eli vuonna 1988, yhteisön oikeudessa ei ollut olemassa yhteisiä sääntöjä erityyppisten juustojen nimikkeistä; näin ollen tuomioistuin päätyi sille kannalle, että jäsenvaltioilla oli oikeus antaa sellaisia oikeussääntöjä, joissa asetetaan tiettyjen juustonimitysten käytön edellytykseksi tiettyjen valmistusta koskevien sääntöjen noudattaminen. Kuitenkin yhteisöjen tuomioistuin korosti myös sitä, että "olisi kuitenkin perustamissopimuksen 30 artiklan ja yhteismarkkinoiden tavoitteiden vastaista ulottaa tällaisten oikeussääntöjen soveltaminen maahantuotuihin juustoihin silloin, kun kyseisiä juustoja on laillisesti valmistettu ja pidetty kaupan jossakin toisessa jäsenvaltiossa samalla lajinimityksellä, mutta vähimmäisrasvapitoisuudeltaan erilaisena". [15]

Tästä oikeuskäytännöstä on selvästi pääteltävissä, että vaikka jäsenvaltiot säilyttävät toimivaltansa antaa sääntöjä tuotteiden valmistuksesta ja siten tiettyjen nimitysten käytöstä, tällaiset kansalliset säännökset eivät saa kuitenkaan johtaa siihen, että on kiellettyä markkinoida ja siten tuoda maahan tuotteita, jotka ovat samannimisiä kuin kotimaiset tuotteet, sillä perusteella, että

13 — Asia 193/80, komissio v. Italia, tuomio 9.12.1981 (Kok. 1981, s. 3019, erityisesti 26 kohta). Ks. lisäksi asia 178/84, komissio v. Saksa, tuomio 12.3.1987 (Kok. 1987, s. 1227, erityisesti 33 kohta ja sitä seuraavat kohdat; Kok. Ep. IX, s. 37). Tähdentäisin, että oikeastaan jo asiassa 12/74, komissio v. Saksa, 20.2.1975 annetussa tuomiossa (Kok. 1975, s. 181; Kok. Ep. II, s. 449) yhteisöjen tuomioistuin lausui vastaavasta kansallisesta toimenpiteestä, jolla kuitenkin rajoitettiin yleisnimen käyttö koskemaan tuotteita, jotka sen lisäksi, että niitä valmistettiin perinteisten sääntöjen mukaisesti, olivat kansallisella alueella valmistettuja tuotteita. Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin piti vaikutukseltaan tuontirajoitusta vastaavana toimenpiteenä Saksan säännöstä, jossa nimitys "Sekt" varattiin koskemaan ainoastaan Saksassa valmistettua kuohuviiniä ja "Weinbrand" ainoastaan Saksassa valmistettua viineistä tislatua alkoholijuomaa, joiden oli myös täytettävä tietyt laatuvaatimukset, koska tällaiset nimitykset eivät olleet alkuperää tai lähtöpaikkaa koskevia merkintöjä ja siten sellaisia, että niitä voitiin komission direktiivin 70/50/ETY 2 artiklan 3 kohdan s alakohdan nojalla pitää ainoastaan kansallisia tuotteita koskevina (erityisesti 14 kohta).

14 — Asia 286/86, tuomio, 22.9.1988 (Kok. 1988, s. 4907; Kok. Ep. IX, s. 641).

15 — Ks. vastaavasti asia C-210/89, komissio v. Italia, tuomio 11.10.1990 (Kok. 1990, s. I-3697) ja edellä alaviittessä 4 mainittu tuomio asiassa komissio v. Ranska.

maahantuodut tuotteet eivät ole kansallisten valmistusta koskevien sääntöjen mukaisia. Niiden tuotteiden, joihin on kiinnitetty etiketti sääntöjen mukaisesti alkuperäjäsenvaltiossa, on näet voitava liikkua vapaasti koko yhteisön alueella.

14. Ranskan säännöstö, johon kansallinen tuomioistuin viittaa, on asiassa Deserbais käsitellyn säännöstön kaltainen. Ei näet ole epäilystäkään siitä, etteivätkö Ranskan säännöstö, jossa kielletään nimityksen "emmental" käyttö kuorettomien juustojen yhteydessä, samoin kuin "edam" nimitystä koskeva säännöstökin, olisi tällä hetkellä tai mahdollisesti esteenä toisessa jäsenvaltiossa laillisesti valmistetun ja pakatun juuston markkinoinnille Ranskassa. Kyseessä on siis EY:n perustamissopimuksen 30 artiklassa tarkoitettu tuontirajoitusta vaikutukseltaan vastaava toimenpide.

15. b) Ranskan hallitus pitää omaa säännöstöään yhteisön oikeuden mukaisena sillä perusteella, että sitä sovelletaan ainoastaan kotimaisiin tuotteisiin, sillä säännöthän koskevat emmental-juuston valmistusta eikä sen markkinointia. Kansallisesta säännöstöstä tehtävän tällaisen tulkinnan tueksi Ranska esittää, että kuorettoman emmentalin tuonti Ranskaan on jatkuvasti lisääntynyt. Tästä Ranska päättelee, ettei tuontivaiheessa eikä sitä seuraavassa markkinointivaiheessa ole ilmennyt rajoituksia. Lisäksi Ranskan hallitus muistuttaa, että riidanalaisen asetuksen nro 88-1206 18 §:ssä säädetään, että kyseisen asetuksen säännökset eivät estä "alkuperäisnimityksen saaneiden juustojen valmistusta, nimityksiä ja merkintöjä koskevien sääntöjen soveltamista". Ranskan säännöstö johtaa sen mukaan pikemminkin käänteiseen syrjintään, jossa ranskalaiset valmistajat ovat epäedullisemmassa asemassa ulkomaisiin valmistajiin verrattuna, eikä säännöstöä voisi näin ollen tästäkään syystä pitää maataloustuotteiden yhteisön sisäisen kaupan rajoittamista vaikutukseltaan vastaavana toimenpiteenä.

16. Mielestäni nämä Ranskan hallituksen esittämät huomautukset eivät ole merkityksellisiä tulkittaessa niitä yhteisön määräyksiä, joista yhteisöjen tuomioistuinta on pyydetty lausumaan. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole täsmentää kansallisen lainsäädännön soveltamisalaa, ja näin on myös silloin kun, kuten käsiteltävässä tapauksessa, tosiasiallisesti on riitautettu kansallisten sääntöjen soveltaminen maahantuotuihin tavaroihin.

Kansallinen tuomioistuin tulkitsee ennakkoratkaisupyynnössään kansallista sään-

nöstöä siten, että siinä "kielletään kuorettoman juuston valmistus ja *markkinointi Ranskassa* (kursivointi tässä) käyttämällä nimitystä emmental". [16] Yhteisöjen tuomioistuin ei voi mielestäni poiketa tällaisesta Ranskan säännösten tulkinnasta, ellei se sitten esitä toimenpiteestä aiheutuvien nykyisten tai mahdollisten vaikutusten valossa seikkoja, jotka tosiasiallisesti ovat ristiriidassa kansallisen tuomioistuimen säännökselle antaman merkityksen kanssa. Tällaisia seikkoja ei voida tietenkään johtaa siitä asiaintilasta, että tosiasiallisesti Ranskaan tuodaan jatkuvasti kuoretonta emmental-juustoa, koska kyseisen ranskalaisen säännöksen sanamuodon nojalla mikään ei sulje pois sitä, että hallintoviranomaiset ovat soveltaneet tai tulevat soveltamaan kansallista säännöstöä siten, että samaisen tuotteen vapaa markkinointi emmental-nimisenä kielletään tai jollain tavalla estetään.

17. c) Lisäksi Ranskan hallitus huomauttaa, että riidanalainen kansallinen lainsäädäntö annettiin erään yleissopimuksen määräyksen mukaisesti: Juustojen alkuperänimitysten ja nimitysten käytöstä Ranskan, Alankomaiden, Itävallan, Tanskan, Italian ja Sveitsin välisessä, 1.6.1951 Stresassa allekirjoitetussa kansainvälisessä yleissopimuksessa määrätään niiden juustojen erityisominaisuuksista, joita varten nimitys "emmental" on varattu. Tarkasti ottaen juuri liitteen B 4 artiklassa edellytetään, että emmental-tahkoon kuuluu "kuiva ja luja väriltään kullankeltaisesta vaaleanruskeaan vaihteleva" kuori. [17]

Tällaisen väitteen osalta riittänee, kun huomautetaan siitä, että Stresan yleissopimuksella, tiettyjen jäsenvaltioiden ja yhden kolmannen maan välillä ennen EY:n perustamissopimuksen voimaantuloa tehtynä kansainvälisenä sopimuksena, ei ole sitovaa vaikutusta jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, eikä se siis vapauta jäsenvaltiota noudattamasta yhteisön primaarioikeudesta ja johdetusta oikeudesta aiheutuvia velvoitteita. Vaikka perustamissopimuksen 234 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 307 artikla) todetaankin, että sopimuksen määräykset eivät vaikuta sellaisiin oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka johtuvat aiemmista sopimuksista, jäsenvaltiot velvoitetaan siinä poistamaan kaikki sopimusmääräysten ristiriidat yhteisön oikeuden kanssa sillä tavoin, että suhteet jäsenvaltioiden ja kol-

16 — Ks. erityisesti ennakkoratkaisukysymys ennakkoratkaisupyynnön sivulla 7.

17 — Muistiossaan Ranskan hallitus viittasi myös Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön ja Maailman terveysjärjestön yhteisesti sopimaan *Codex alimentariukseen*, jossa määrätään, että juustoa voidaan myydä nimellä "emmental", jos sitä valmistetaan pyöreissä tahkoissa, jotka painavat vähintään 50 kg, tai suorakulmaisissa tahkoissa kuorellisena tai ilman kuorta siten, että ne painavat vähintään 30 kg. Sen lisäksi, että Codexissa ei suljeta pois sitä, että kuoretonta juustoa kutsutaan "emmentaliksi", voidaan yhtyä siihen, mitä yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa Deserbais annetussa tuomiossa, joka oli vastaus samaan kansainväliseen säännöstöön vedonneen Alankomaiden hallituksen väitteisiin; eli Codexin sääntöjen "tosiasiallisena tarkoituksena on antaa tietoja, joiden perusteella voidaan määrittää kyseisten tuotteiden ominaispiirteet. Se, että jokin tuote ei täysin vastaa asetettua normia, ei kuitenkaan merkitse, että tuotteen kaupan pitäminen voitaisiin kieltää".

mansien maiden välillä pysyvät muuttumattomina. [18]

18. d) Lopuksi tähdentäisin sitä, että Ranskan hallitus ei vetoa mihinkään pakottavaan vaatimukseen, jolla se perustelisi rajoittavaa toimenpidettä, vaan korostaa vain sitä, että kuoren kehittyminen edellyttää vaativampia valmistusmenetelmiä: kuoren vuoksi rasva-aineiden hävikki kasvaa, ja lisäksi viimeistelyvaiheisiin liittyvät työvoimakustannukset nousevat erityisesti siksi, että tahkoja on käännettävä, pestävä ja harjattava ennen pakkaamista; nämä työvaiheet nostavat emmentalin vähittäismyyntihintaa noin 1,5 Ranskan frangia kilolta.

Mielestäni näistä seikoista ei johdu, että tällaiselle juustolle olisi annettava toisenlainen nimi siksi, että emmental-juustotahkoja ympäröi kuori: kummassakin tapauksessa juustoa valmistetaan pääasiallisesti samoista ainesosista ja samankaltaisten ohjeiden pohjalta, ja lopullinen tuote vastaa sitä tuotetta, joka perinteisesti tunnetaan emmental-nimellä. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on perustellusti todennut asiassa Deserbais antamassaan tuomiossa, toimenpidettä, jossa kielletään käyttämästä jotakin tiettyä nimitystä, joka on toisessa jäsenvaltiossa hyväksytty, voidaan pitää oikeutettuna ja siten perustamissopimuksen määräysten nojalla laillisena ainoastaan, jos tuontituote "eroaa koostumukseltaan tai valmistustavaltaan niin paljon yhteisössä kyseisellä nimikkeellä yleisesti tunnetuista tavaroista, että tuotteen ei voida katsoa kuuluvan samaan tuoteryhmään. Tällaisen erityistilanteen olemassaoloa ei kuitenkaan ilmene kansallisen tuomioistuimen tässä tapauksessa vahvistamista olosuhteista." [19]

Muistuttaisin tältä osin, että kuluttajalle myytäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 18.12.1978 annetun neuvoston direktiivin 79/112/ETY [20] 5 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/4/EY, [21] säädetään, että jollei yhteisössä ole annettu erityissäännöksiä, tuotteen nimitys on se, joka tuotteelle on annettu siinä valtiossa, jossa se myydään kuluttajalle, ja että kyseistä nimitystä on mahdollista olla käyttämättä siinä valtiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan ainoastaan, kun elintarvike "eroaa koostumukseltaan ja valmistustavaltaan niin paljon tällä myyntinimityksellä tunne-

18 — Myös tässä mielessä viittaan useamman kerran mainittuun asiassa Deserbais annettuun tuomioon, jonka 17 ja 18 kohdassa todetaan seuraavaa: "Perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan tavoitteena on kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti täsmentää, että perustamissopimuksen soveltaminen ei vaikuta asianomaisen jäsenvaltion velvoitteeseen kunnioittaa niitä oikeuksia, joita kolmansilla valtioilla on aikaisemman sopimuksen perusteella, ja velvoitteeseen täyttää vastaavat velvoitteensa — — . Tämän vuoksi on myös tässä tapauksessa todettava, että mikäli asia ei koske kolmansien valtioiden oikeuksia, jäsenvaltio ei voi vedota aikaisemman sopimuksen määräyksiin perustellakseen toisesta jäsenvaltiosta lähtöisin olevien tuotteiden kaupan pitämisen rajoituksia, jos näiden tuotteiden myyminen on laillista perustamissopimuksessa määrätyn tavaroiden vapaan liikkuvuuden nojalla." Ks. vastaavasti asia 10/61, komissio v. Italia, tuomio 27.2.1962 (Kok. 1962, s. 1) ja asia 812/79, Burgoa, tuomio 14.10.1980 (Kok. 1980, s. 2787; Kok. Ep. V, s. 323).

19 — Ks. 13 kohta ja vastaavasti edellä alaviittessä 6 mainittu asiassa Smanor annettu tuomio, 25 kohta ja edellä alaviitteessä 4 mainittu tuomio asiassa komissio v. Ranska.

20 — EYVL L 33, s. 1.

21 — Kuluttajalle myytäviksi tarkoitettujen elintarvikkeiden merkintöjä, esillepanoa ja mainontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin 79/112/ETY muuttamisesta 27.1.1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EYVL L 43, s. 21).

tusta elintarvikkeesta" että etikettiin merkityt lisätiedot eivät "ole riittäviä kuluttajille annettavan oikean tiedon varmistamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan" [b ja c alakohta].

Kuitenkin, jos on niin, kuten Ranskan hallitus väittää, että valmistustapojen erojen vuoksi tuotteet eroavat toisistaan laadullisesti, olisi mielestäni perusteltua ryhtyä toimenpiteisiin, joilla kuluttajille ilmoitetaan tuotteen erilaisuudesta, vaikkakaan nimityksen käyttämistä ei kiellettäisi, ja näin olisi syytä toimia varsinkin, jos otetaan huomioon se, että myytäessä tuotetta kuluttajalle voi olla vaikeaa (kun tuotetta myydään valmiiksi pakattuina annoksina) erottaa toisistaan kuorellista ja kuoretonta emmental-juustoa. Kuitenkin koska käsiteltävässä tapauksessa pelkkä merkintä valmistuspaikasta, joka itse asiassa jo näkyy etiketistä, ei riitä erottamaan toisistaan kuorellista ja kuoretonta emmentalia, koska samassa valtiossa voidaan valmistaa kummankin tyyppistä juustoa, olisi mielestäni perusteltua ja tavoitteiden mukaista toteuttaa kansallisesti sellainen toimi, jossa asetettaisiin velvoite tiedottaa kuluttajalle kuoren olemassaolosta etikettiin tehtävällä asianmukaisella merkinnällä, ja näin olisi syytä toimia varsinkin myytäessä valmiiksi pakattuja annoksia.

EY:n perustamissopimuksen 34 artikla (josta on muutettuna tullut EY 29 artikla)

19. Komissio on myös pohtinut emmentalin vientiä koskevan Ranskan kansallisen säännöstön vaikutuksia siltä kannalta, että Ranskassa valmistetun kuorettoman juuston valmistuskielto tarkoittaa tosiasiallisesti samaisen juuston vientikieltoa. Komissio viittaa asiassa Groenveld vuonna 1979 annettuun tuomioon[22] ja päätyy sille kannalle, että käsiteltävässä asiassa ei ole näyttöä 34 artiklan rikkomisesta, koska kansallisten säännösten tarkoituksena tai vaikutuksena ei ole emmentalin viennin erityinen rajoittaminen.

Yhdyn tähän käsitykseen, ja muistuttaisinkin siitä, että edellä mainitusta asiassa Groenveld annetusta tuomiosta lähtien yhteisöjen tuomioistuin on aina tulkinnut 34 artiklaa siten, että tämän määräyksen soveltamisalan ulkopuolelle on jätetty ne kotimaisiin tuotteisiin ja tuontituotteisiin erotuksetta sovellettavat kansalliset toimenpiteet, joilla voi olla jossain määrin välillisesti vaikutuksia vientiin tarkoitettujen tuotteiden myyntiin ja niin ollen katsonut, että tuontirajoitusta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä ovat ainoastaan toimenpiteet, jotka rajoittavat "erityisesti vientiä", jolloin "kyseisen jäsenvaltion kotimaiselle tuotannolle tai kotimaan markkinoille taataan erityinen etu, tai joista seuraa tällainen erilainen kohtelu

22 — Asia 15/79, Groenveld, tuomio 8.11.1979 (Kok. 1979, s. 3409). Ks. vastaavasti esim. asia 237/82, Jongeneel Kaas ym., tuomio 7.2.1984 (Kok. 1984, s. 483; Kok. Ep. VII, s. 469) ja asia C-80/92, komissio v. Belgia, tuomio 24.3.1994 (Kok. 1994, s. I-1019).

muiden jäsenvaltioiden tuotannon ja kaupan vahingoksi". [23] Kuitenkin on ilmeistä, että välittömästi tai välillisesti tuontia koskevien toimenpiteiden kohtelu poikkeaa vientiin vaikuttavien toimenpiteiden kohtelusta: asiassa Dassonville annetun tuomion jälkeen 30 artiklaa on tulkittu siten, että sitä sovelletaan kaikkiin niihin kansallisiin toimenpiteisiin, joilla on edes jonkinlaista vaikutusta tuotteella käytävään kauppaan siitä riippumatta, onko vaikutus vientiin todellista ja missä määrin todellisia vaikutuksia ilmenee, kun taas 34 artiklan tulkinnassa on edelleen tukeuduttu siihen, mikä on säännöstön erityinen vaikutus tuotteiden vientiin, ja siihen, ilmeneekö valmistusmaassa vientijärjestelmän ja markkinointijärjestelmän välillä syrjintää. [24]

Katson, että tällä yhteisöjen tuomioistuimen omaksumalla linjalla on jatkettava; se, että niiden toimenpiteiden joukkoon, jotka rajoittavat yhteisönsisäistä kauppaa, laskettaisiin kaikki sellaiset toimenpiteet, joilla jollain tavalla saatetaan epäedullisempaan asemaan potentiaalisina vientituotteina pidettävien kotimaisten tuotteiden valmistus ja siten niiden myynti, tarkoittaisi sitä, että katsottaisiin, että yhteisön oikeutta tavaroiden vapaan liikkuvuuden alalla sovelletaan kaikkiin sellaisiin kansallisiin säännöksiin, jotka voivat aiheuttaa syrjintää kotimaisten tuotteiden valmistuksessa ja myynnissä; toisin sanoen se, että tulkittaisiin laajasti 34 artiklaa, loukkaisi yhteismarkkinoiden toteutumisen mahdollistaneen lainsäädäntöperustan taustalla olevaa perusperiaatetta, jonka mukaan jäsenvaltioiden yhdentymisprosessiin liittyvien velvoitteiden osalta on jätettävä soveltamatta sitä kieltoa, joka koskee kaikkien sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, jotka ovat omiaan asettamaan oman maan kansalaiset, kotimaiset tuotteet, pääomat tai palvelut ulkomaiden kansalaisia, ulkomaisia tuotteita, pääomia tai palveluja epäedullisempaan asemaan, ja joka koskee tällaisten toimenpiteiden pitämistä voimassa, ja tämä tietenkin edellyttää, ettei kyseisellä alalla ole olemassa tavallisesti johdetun oikeuden säädöksiin sisältyviä yhteisön säännöksiä. [25]

Edellä mainittujen näkökohtien perusteella katson näin ollen, että kysymyksessä oleva Ranskan lainsäädäntö ei ole vientirajoitusta vaikutukseltaan vastaava toimenpide perustamissopimuksen 34 artiklassa tarkoitetussa mielessä.

23 — Ks. 7 kohta.

24 — Mainitsen kuitenkin, että asiassa C-272/95, Deutsches Milch-Kontor 15.4.1997 annetun tuomion (Kok. 1997, s. I-1905) perusteella on ilmeisesti niin, että yhteisöjen tuomioistuin ulottaa 34 artiklan kattamaan tuontirajoitusta vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen käsitteen, joka mainitaan asiassa Dassonville annetussa tuomiossa, koska 24 kohdassa todetaan, että perustamissopimuksen 30 ja 34 artiklan mukaiset kiellot "ulottuvat kaikkiin kauppaa koskeviin jäsenvaltioiden lainsäädäntöihin, jotka voivat rajoittaa suoraan tai välillisesti taikka tosiasiallisesti tai mahdollisesti yhteisön sisäistä kauppaa".

25 — Niin sanotun käänteisen syrjinnän lainmukaisuuden osalta viittaan mm. asiassa 355/85, Driancourt, 23.10.1986 annettuun tuomioon (Kok. 1986, s. 3231) ja asiassa 98/86, Mathot 18.2.1987 annettuun tuomioon (Kok. 1987, s. 809).

Ratkaisuehdotus

20. Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Tribunal de police de Belleyn esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

1 a) EY:n perustamissopimuksen 30 artiklaa (josta on muutettuna tullut EY 28 artikla) ja sitä seuraavia artikloja ei sovelleta tilanteisiin, jotka ovat täysin jäsenvaltioiden sisäisiä, kuten sellaiseen tilanteeseen, jossa jäsenvaltion alueelle sijoittautunutta yritystä kielletään tietyn nimityksen käyttöä koskevan kansallisen säännöstön nojalla valmistamasta ja markkinoimasta omia tuotteitaan tämän jäsenvaltion alueella.

Jos yhteisöjen tuomioistuin päätyy päinvastaiseen ratkaisuun kuin on ehdotettu 1 a) kohdassa, ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa samaiseen ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

1 b) Perustamissopimuksen 30 artikla on ristiriidassa sellaisen kansallisen säännöstön kanssa, jossa asetetaan sen edellytykseksi, että tietyntyyppistä juustoa voidaan nimittää "emmentaliksi", se, että kyseistä juustoa peittää kova kullankeltainen kuori.

2) EY:n perustamissopimuksen 34 artikla (josta on muutettuna tullut EY 29 artikla) ei ole ristiriidassa sellaisen kansallisen säännöstön kanssa, jossa asetetaan sen edellytykseksi, että tietyntyyppistä juustoa voidaan nimittää "emmentaliksi", se, että kyseistä juustoa peittää kova kullankeltainen kuori.